

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U001475

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 02-05-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:



II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дядічко Вадим Ігорович

2. Vadym Dyadichko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 081 Право

Дата захисту: 25-04-2025

Спеціальність за освітою: 081 право

Місце роботи здобувача: Дніпровський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571446

Місцезнаходження: пр. Гагаріна, 26, Дніпро, Дніпровський р-н., 49005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 8053

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571446

Місцезнаходження: пр. Гагаріна, 26, Дніпро, Дніпровський р-н., 49005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571446

Місцезнаходження: пр. Гагаріна, 26, Дніпро, Дніпровський р-н., 49005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.77.07

Тема дисертації:

1. Кримінально-правова характеристика сексуального насильства над дітьми
2. Criminal and legal characteristics of sexual violence against children.

Реферат:

1. Наукова праця присвячена удосконаленню теоретичних положень кримінального права в частині кримінальної відповідальності за сексуальне насильство над дітьми. У першому розділі, в якому йдеться про об'єктивні ознаки сексуального насильства над дітьми за КК України, доведено, що статевою свободою дитини є невід'ємне право кожної психічно здорової дитини у віці від шістнадцяти до вісімнадцяти років на самовизначення у сфері статевих відносин, тобто реальна можливість дитини такого віку за власним бажанням вступати у добровільні статеві зносини з вільно обраним партнером, незалежно від його статі, або взагалі відмовитись від будь-яких сексуальних контактів з іншими особами. Аргументовано позицію, що абсолютну заборону на вступ у будь-які контакти сексуального характеру з особою, яка з певних причин не є носієм статевої свободи точніше буде називати не статевою недоторканістю, а статевою недоторканністю. Пропонується під останньою розуміти охоронюваний законом стан, що передбачає абсолютну заборону на вступ у будь-які контакти сексуального характеру з людиною, яка з певних причин (наприклад, недосягнення віку шістнадцяти років, психічне захворювання, втрата свідомості) не є носієм статевої

свободи. Підтримується позиція, що потерпілою від сексуального насильства у ст. 153 КК України може бути будь-яка дитина, яка не досягла віку вісімнадцяти років, незалежно від статі, родинних відносин, а також того, у яких стосунках вона перебувала до вчинення кримінального правопорушення із винною особою. При цьому, у ч.3 ст.153 КК України вік потерпілої дитини від чотирнадцяти до вісімнадцяти років, а у ч.4 ст.153 КК України – дитина, яка не досягла чотирнадцяти років. Для діянь, передбачених у ч.5 та ч.6 ст.153 КК України потерпілою дитиною є будь-яка фізична особа, яка не досягла віку вісімнадцяти років. З'ясовано, що об'єктивна сторона сексуального насильства над дітьми має відмінності, що залежать від віку потерпілої дитини: 1) для дітей віком від чотирнадцяти до вісімнадцяти років вона може полягати у будь-яких насильницьких діях, що мають сексуальний характер, не пов'язані з інтимним проникненням у тіло потерпілої особи та обов'язково за відсутності добровільно згоди на їх вчинення; 2) для дітей віком до чотирнадцяти років вона може полягати лише у будь-яких діях сексуального характеру, не пов'язаних з інтимним проникненням у тіло потерпілої особи, без урахування факту наявності чи відсутності добровільної згоди на їх вчинення. Моментом закінчення сексуального насильства слід вважати момент початку вчинення будь-яких дій сексуального характеру, не пов'язаних з інтимним проникненням у тіло людини, тобто у той час, коли винний доторкнеться хоч би один раз до будь-якої з інтимних частин тіла потерпілої особи, або змусить її доторкнутись до відповідних частин свого тіла. При чому не має значення, чи це оголені чи одягнені частини тіла. Доведено, що будь-які торкання винними особами до інтимних частин тіла малолітніх потерпілих осіб, незалежно від наявності добровільної згоди на такі дії з їх боку, слід кваліфікувати лише як сексуальне насильство над дітьми за відповідною частиною ст.153 КК України. Згоду особи на дії сексуального характеру, не пов'язані із проникненням у тіло іншої особи, не може бути визнано добровільною у разі, якщо таку згоду було надано під впливом погрози застосування фізичного насильства, безпосереднього застосування фізичного насильства як самій потерпілій дитині, так і іншій, небайдужій для потерпілої дитини особі, а також з використанням безпорадного стану потерпілої дитини. Добровільна згода на конкретні дії сексуального характеру може бути не лише вербальною, але й конклюдентною, але у будь-якому разі чітко вираженою і зрозумілою партнеру. У другому розділі досліджуються суб'єктивні ознаки сексуального насильства над дітьми за КК України. З'ясовано, що суб'єкт сексуального насильства загальний і ним може бути будь-яка особа, яка: 1) є фізичною особою тобто людиною, незалежно від статі, громадянства, посади, сімейних відносин з потерпілим та інших соціально-демографічних характеристик; 2) осудною або обмежено осудною особою; 3) на момент вчинення насильницьких дій сексуального характеру їй має виповнитись чотирнадцять років. Пропонується для випадків зґвалтування дітей у ст.152 КК України та сексуального насильства над дітьми у ст.153 КК України передбачити більш сувору відповідальність у разі їх вчинення такими спеціальними суб'єктами як члени сім'ї, близькі родичі або особи, на яких покладено обов'язки щодо виховання потерпілих дітей або піклування про них. Так, ч.5 ст. 153 КК України після словосполучення «тяжкими наслідками» доцільно доповнити наступним положенням: «...або вчинені членом сім'ї, близьким родичем або особою, на яку покладено обов'язки щодо виховання потерпілої дитини або піклування про неї». Кваліфікованим видом аналогічного змісту бажано доповнити і ст. 152 КК України.

2. The scientific work is devoted to improving the theoretical provisions of criminal law in terms of criminal liability for sexual abuse of children. In the first section, which deals with the objective signs of sexual abuse of children under the Criminal Code of Ukraine, the author proves that sexual freedom of a child is the inalienable right of every mentally healthy child aged sixteen to eighteen to self-determination in the field of sexual relations, i.e. the real possibility of a child of this age to have voluntary sexual relations with a freely chosen partner, regardless of his or her gender, or to refuse any sexual contact with other persons at all. The author argues that the absolute prohibition to engage in any sexual relations with a person who, for certain reasons, is not a holder of sexual freedom would be more accurately called sexual inviolability rather than sexual immunity. It is proposed that the latter should be understood as a state protected by law, which provides for an absolute prohibition on engaging in any sexual contact with a person who, for certain reasons (e.g., under the age of sixteen, mental illness, loss of consciousness), is not a holder of sexual freedom. The author supports the position that any child under the age of eighteen, regardless of gender, family relations, and the relationship he or she had with the perpetrator

before the criminal offence, may be a victim of sexual violence under Article 153 of the Criminal Code. At the same time, in part 3 of Article 153 of the Criminal Code of Ukraine, the age of the victim is between fourteen and eighteen years, and in part 4 of Article 153 of the Criminal Code of Ukraine, the age of the victim is a child under fourteen years. For the acts provided for in Part 5 and Part 6 of Article 153 of the Criminal Code of Ukraine, a child victim is any individual who has not reached the age of eighteen. It is found that the objective aspect of sexual abuse of children has differences depending on the age of the child victim: 1) for children aged fourteen to eighteen years, it may consist of any violent acts of a sexual nature not involving intimate penetration of the victim's body and necessarily in the absence of voluntary consent to their commission; 2) for children under the age of fourteen, it may consist only of any acts of a sexual nature not involving intimate penetration of the victim's body, without regard to the fact of presence or absence of voluntary consent to their commission. The moment of the end of sexual violence should be considered the moment of the beginning of any sexual acts not related to intimate penetration of the human body, that is, when the perpetrator touches at least once any of the intimate parts of the victim's body or forces her to touch the relevant parts of her body. It does not matter whether these are naked or clothed parts of the body. The author proves that any touching by the perpetrators of intimate parts of the body of underage victims, regardless of the presence of their voluntary consent to such actions, should be qualified only as sexual abuse of children under the relevant part of Article 153 of the Criminal Code of Ukraine. A person's consent to sexual acts that do not involve penetration of another person's body cannot be recognised as voluntary if such consent was given under the influence of a threat of physical violence, direct physical violence to the child or another person who is not indifferent to the child, or by exploiting the helpless state of the child. Voluntary consent to specific sexual acts can be not only verbal, but also conclusive, but in any case clearly expressed and understood by the partner. The second section examines the subjective features of sexual abuse of children under the Criminal Code of Ukraine. It is found that the subject of sexual violence is general and can be any person who: 1) is a natural person, i.e. a person, regardless of gender, citizenship, position, family relations with the victim and other socio-demographic characteristics; 2) is a sane or partially sane person; 3) at the time of committing sexual violence, he or she must be fourteen years old. It is proposed that in cases of rape of children in Article 152 of the Criminal Code of Ukraine and sexual violence against children in Article 153 of the Criminal Code of Ukraine, stricter liability should be provided for in case of their commission by such special subjects as family members, close relatives or persons entrusted with the responsibility for the upbringing of the child victims or care for them. Thus, part 5 of Article 153 of the CC of Ukraine after the phrase 'grave consequences' should be supplemented with the following provision: '...or committed by a family member, close relative or a person entrusted with the responsibility for raising or caring for the child victim'. It is desirable to supplement Article 152 of the CC of Ukraine with a qualified type of similar content.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Освоєння нових технологій транспортування енергії, впровадження енергоефективних, ресурсозберігаючих технологій, освоєння альтернативних джерел енергії

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Дядічко В. І. Деякі особливості кримінально-правової регламентації відповідальності за сексуальне насильство над дітьми в окремих державах Європи. Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. 2020. № 4. С. 329-335.

- 2. Дядічко В.І. Окремі проблемні аспекти відмежування сексуального насильства над дітьми від розбещення неповнолітніх. Науковий вісник Ужгородського Національного Університету. Серія “Право”. Випуск 76 (2). 2023. С. 101-106.
- 3. Дядічко В.І. Дискусійні аспекти регламентації поняття «сексуальне насильство» за кримінальним законодавством України. Юридичний науковий електронний журнал. 2023. №4. С. 475-477.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впровадження не планується

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Хашев Вадим Георгійович
2. Vadym H. Khashev

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571446

Місцезнаходження: пр. Гагаріна, 26, Дніпро, Дніпровський р-н., 49005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Блага Алла Борисівна
2. Alla B. Blaga

Кваліфікація: д. ю. н., доц., 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4112-6147

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Чорноморський національний університет імені Петра Могили

Код за ЄДРПОУ: 23623471

Місцезнаходження: вул. 68 Десантників, буд. 10, Миколаїв, Миколаївський р-н., 54003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дякін Ярослав Олександрович

2. Yaroslav O. Diakin

Кваліфікація: к. ю. н., 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна академія внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08751177

Місцезнаходження: пл. Солом'янська, 1, Київ, 03035, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шевченко Сергій Іванович

2. Sergii I. Shevchenko

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571446

Місцезнаходження: пр. Гагаріна, 26, Дніпро, Дніпровський р-н., 49005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шаблистий Володимир Вікторович

2. Volodymyr V. Shablysty

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571446

Місцезнаходження: пр. Гагаріна, 26, Дніпро, Дніпровський р-н., 49005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Юнін Олександр Сергійович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Юнін Олександр Сергійович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Почтовий Максим Миколайович

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**



Юрченко Тетяна Анатоліївна